

مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۱۸۰۲

چندان بگردم گرد دل کز گردش بسیار من
نی تن کشاند بار من نی جان کند پیکار من

چندان طواف کان کنم، چندان مصاف جان کنم
تا بگسلد یک بارگی هم پود من هم تار من

گر تو لجوجی سخت سر من هم لجوجم ای پسر
سر می نهد هر شیر نر در صبر پافشار من

تن چون نگرده گرد جان، با مشعل چون آسمان؟
ای نقطه خوبی و کش در جان چون پرگار من

تا آب باشد پیشوا گردان بود این آسیا
تو بی خبر گویی که بس که آرد شد خروار من

او فارغ است از کار تو وز گندم و خروار تو
تا آب هست او می تپد چون چرخ در اسرار من

غلبیرم اندر دست او، در دست می گرداندم
غلبیر کردن کار او، غلبیر بودن کار من

نی صدق ماند و نی ریا، نی آب ماند و نی گیا
وانگه بگفتم: "هین بیا ای یار گل رخسار من"

ای جان جان مست من، ای جسته دوش از دست من
مشکن، ببین اشکست من، خیز ای سپه سالار من

ای جان خوش رفتار من، می پیچ پیش یار من
تا گویدت دلدار من: ای جان و ای جاندار من

مثل کلابه‌ست این تنم، حق می تند چون تن زخم
تا چه گولم می کند او زین کلابه و تار من

پنهان بود تار و کشش، پیدا کلابه و گردشش
گوید کلابه: "کی بود بی‌جذبه این پیکار من"

تن چون عصابه جان چو سر کان هست پیچان گرد سر
هر پیچ بر پیچ دگر توتوست چون دستار من

ای شمس تبریزی طری، گاهی عصابه گه سری
ترسم که تو پیچی کنی در مغلظه دیدار من

مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۱۸۳۷

رفته ره درشت من بار گران ز پشت من
دلبر بردبار من آمده برده بار من

مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۲۱۱۹

بیار آن جام خوش دم را که گردن می‌زند غم را
بیار آن یار محرم را که خاک او است صد خاقان

مولوی، مثنوی، دفتر سوم، بیت ۱۲۹۷

سخت‌گیری و تعصب خامی است
تا جنینی کار خون‌آشامی است

چیز دیگر ماند اما گفتنش
با تو روحُ الْقُدُسْ گوید بی منش

نه تو گویی هم بگوش خویشتن
نه من ونه غیرمن ای هم تو من

همچو آن وقتی که خواب اندر روی
تو ز پیش خود به پیش خود شوی

بشنوی از خویش و پنداری فلان
با تو اندر خواب گفتست آن نهان

تو یکی تو نیستی ای خوش رفیق
بلک گردونی و دریای عمیق

آن تو زفتت که آن نهصد تُوست
قُلْزَمست و غرقه گاه صد توست

خود چه جای حد بیداریست و خواب
دم مزن وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِالصَّوَابِ

دم مزن تا بشنوی از دم زنان
آنچ نامد در زبان و در بیان

دم مزن تا بشنوی زان آفتاب
آنچ نامد درکتاب و در خطاب

دم مزن تا دم زند بهر تو روح
آشنا بگذار در کشتی نوح